

ЗАЯВА
про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки
проєкту Програми економічного і соціального розвитку
Харківської області на 2024 рік

1. Замовник СЕО

Департамент економіки і міжнародних відносин Харківської обласної військової адміністрації.

2. Вид та основні цілі ДДП, його зв'язок з іншими документами державного планування

Програма економічного і соціального розвитку Харківської області на 2024 рік (далі – Програма) є документом державного планування місцевого рівня, яким визначаються пріоритетні напрями економічного і соціального розвитку, підтримка промислових підприємств державних та інших форм власності, сприяння випуску конкурентоспроможної продукції, створенню позитивного бізнес-іміджу області, активізація інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств, сприяння імпортозаміщенню по різних групах товарів, а також містить заходи щодо реалізації державної політики, спрямованої на підвищення якості життя громадян.

Стратегічна екологічна оцінка Програми дає можливість зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та здоров'я населення, а також використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків в процесі стратегічного планування.

Метою стратегічної екологічної оцінки є забезпечення високого рівня охорони довкілля та сприяння інтеграції екологічних факторів у підготовку Програми для збалансованого (сталого) розвитку території Харківської області.

Програму розроблено з урахуванням інших документів державного планування, а саме:

- Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695 (зі змінами);
- Стратегії розвитку Харківської області на 2021-2027 роки та Плану заходів з її реалізації на 2021-2023 роки, схвалених рішенням Харківської обласної ради від 27 лютого 2020 року №1196-VII.

Пріоритетні цілі та завдання на 2024 рік:

- підтримка промислових підприємств державних та інших форм власності;
- стабілізація фінансового стану підприємств області;
- поступове налагодження та/або відновлення діяльності суб'єктами господарювання, які постраждали внаслідок військової агресії Російської Федерації, за рахунок (при наявності фінансування): державної підтримки; обласного бюджету; міжнародної допомоги; інших джерел, не заборонених законами України;
- сприяння випуску конкурентоспроможної продукції, збільшенню обсягів виробництва на підприємствах оборонно-промислового комплексу;
- диверсифікація зовнішніх ринків збуту продукції;
- сприяння залученню інвестицій;
- активізація інноваційно-інвестиційної діяльності промислових підприємств;
- сприяння імпортозаміщенню по різних групах товарів;
- зростання енергоефективності виробництва, економія енергоресурсів в умовах високої вартості енергоносіїв.

3. Те, якою мірою документ державного планування визначає умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедур оцінки впливу на довкілля (у тому числі щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів)

Програма економічного і соціального розвитку Харківської області на 2024 рік передбачає розвиток базових галузей економіки та інфраструктури життєзабезпечення та охоплює усі види господарської діяльності: промисловий, агропромисловий і транспортний комплекси, енергозбереження та енергоефективність, паливо-енергетична галузь, житлово-комунальне господарство та комунальну інфраструктуру, соціальне забезпечення, впровадження заходів територіального планування, освіти, охорону здоров'я, фізичну культуру та спорт; культуру і туризм, охорону навколишнього природного середовища.

Програма передбачає реалізацію заходів та проєктів, спрямованих на усунення та пом'якшення дії чинників, шкідливих для навколишнього природного середовища та здоров'я населення, забезпечення екологічної безпеки, відтворення та підтримання у належному стані природних ресурсів області.

Головними екологічними проблемами, що мають відношення до Програми, є: захист атмосферного повітря; необхідність відновлення та модернізація головних споруд та мереж інженерної інфраструктури (зливова каналізація, централізоване водопостачання та водовідведення), розвиток системи поводження з твердими побутовими і промисловими відходами, збереження природних рослинних ресурсів.

За кожним пріоритетним напрямком Програми розробляється низка заходів і проєктів, які відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», підлягатимуть оцінці впливу на довкілля.

Серед основних заходів Програми, що мають безпосередній вплив на навколишнє середовище, можна виділити:

- відновлення діяльності підприємств, що постраждали внаслідок бойових дій;
- відновлення пошкоджених об'єктів критичної інфраструктури області, які постраждали внаслідок бойових дій;
- видобування паливно-енергетичних корисних копалин,
- реконструкція та капітальний ремонт мереж водопостачання;
- відновлення очисних споруд;
- відновлення, реконструкція, модернізація, технічне переоснащення обладнання очищення викидів від великих спалювальних установок підприємств енергетичної галузі
- будівництво сучасних комплексів управління відходами тощо.

Перелічені вище основні заходи Програми відносяться до видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля у відповідності до вимог статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

4. Розгляд ймовірних екологічних наслідків

Серед основних ймовірних екологічних наслідків, пов'язаних з реалізацією Програми економічного і соціального розвитку Харківської області на 2024 рік, наступні:

а) для довкілля:

1. Атмосферне повітря – можливе забруднення від стаціонарних джерел (промислових та сільськогосподарських підприємств) та пересувних джерел (автомобільний та залізничний транспорт). З метою покращення стану атмосферного повітря в області Програмою розглядається можливість зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря за рахунок впровадження заходів по охороні атмосферного повітря;

2. Ґрунти – можливе забруднення, засмічення та порушення ґрунтів від неочищених господарсько-побутових стічних вод, від поверхневих вод. Основними заходами Програми щодо недопущення та зниження ризику забруднення ґрунтів є реконструкція каналізаційних очисних споруд та мереж водовідведення;

3. Поводження з відходами – можливе забруднення і засмічення ґрунтів, ґрунтових вод та інше, у зв'язку із незадовільним рівнем централізованого вивезення та роздільного збору побутових відходів, з незадовільною організацією планової очистки по збору та видаленню відходів. Основним напрямком роботи залишається вирішення питання щодо покращення ситуації по управлінню побутовими відходами у населених пунктах області;

4. Водні ресурси – можливе забруднення водних об'єктів від неочищених господарсько-побутових стічних вод, поверхневим стоком. Основними заходами Програми щодо вирішення проблемних питань є реконструкція, будівництво мереж водопостачання, водовідведення та каналізаційних очисних споруд;

5. Здоров'я населення – можливе санітарно-епідеміологічне навантаження на здоров'я населення від транспортної інфраструктури. Програмою передбачається провадження заходів з охорони атмосферного повітря від забруднення та захисту від шуму. Заплановані заходи щодо збереження та охорони природних територій, з можливістю часткового використання в цілях рекреації і туризму, що забезпечить сприятливі санітарно-гігієнічні умови на території області;

б) для територій з природоохоронним статусом – реалізація рішень Програми не має впливу на території з природоохоронним статусом;

в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – відсутні та не очікуються.

5. Виправданні альтернативи, які необхідно розглянути, у тому числі якщо документ державного планування не буде затверджено

В процесі здійснення стратегічної екологічної оцінки Програми економічного і соціального розвитку Харківської області на 2024 рік будуть розглянуті наступні альтернативи:

Зважаючи на комплексність рішень Програми, що обумовлюється необхідністю виконання стратегічних цілей Програми, призначених для різних видів промислово-виробничої, соціальної, рекреаційної, комунікаційної діяльності, здійснюється розгляд виправданих альтернатив планованих рішень. При впровадженні заходів Програми, у порівнянні із існуючим станом, очікується позитивний вплив на навколишнє природне середовище, у тому числі на здоров'я населення. Разом з тим, в процесі здійснення СЕО буде розглянуто наступні альтернативи: «Інерційний сценарій» - формується на основі припущень, що протягом тривалого часу вплив зовнішніх і внутрішніх факторів на стан області залишиться незмінним, та «Песимістичний сценарій» – тобто опис, прогнозування та оцінка ситуації у випадку незатвердження зазначеного документа державного планування.

6. Дослідження, які необхідно провести, методи і критерії, що використовуватимуться під час стратегічної екологічної оцінки

Для розробки стратегічної екологічної оцінки передбачається:

- проведення аналізу існуючих матеріалів щодо стану довкілля;
- проведення аналізу існуючих даних, моніторингу стану довкілля для даної місцевості за минулі роки;
- статистичний аналіз стану навколишнього середовища за минулі роки.

7. Заходи, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

Під час здійснення стратегічної екологічної оцінки передбачається розгляд заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків для довкілля, що передбачені діючим законодавством та нормативно-правовими актами.

Програмою економічного і соціального розвитку Харківської області на 2024 рік передбачені заходи для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування передбачаються наступні заходи:

- відновлення і покращення гідрологічного режиму річок Харківської області;
- реконструкція та капітальний ремонт мереж водопостачання, водовідведення та каналізаційних очисних споруд;
- впровадження екологічно безпечного механізму поводження з побутовими та промисловими відходами;
- охорона та збереження об'єктів природно-заповідного фонду та інше.

8. Пропозиції щодо структури та змісту звіту про стратегічну екологічну оцінку

Стратегічна екологічна оцінка буде виконана відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», статті 5 Закону України «Про державні цільові програми», постанови Кабінету Міністрів України від 31.01.2007 № 106 «Про затвердження порядку розроблення та виконання державних цільових програм», зі змінами у звіті про стратегічну екологічну оцінку документу державного планування Програми економічного і соціального розвитку Харківської області на 2024 рік, в обсягах, визначених вимогами статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

9. Орган, до якого подаються зауваження і пропозиції, та строки подання

Зауваження і пропозиції до заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки документу державного планування – Програми економічного і соціального розвитку Харківської області на 2024 рік, подаються до Департаменту економіки і міжнародних відносин Харківської обласної військової адміністрації, за адресою: 61022, м. Харків, майдан Свободи, буд. 5, Держпром, 3-й під'їзд, 8-й поверх. На електронну адресу: uek@kharkivoda.gov.ua з темою листа «До заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки».

Строк подання зауважень та пропозицій 10 днів з наступного дня після оприлюднення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки Програми економічного і соціального розвитку Харківської області на 2024 рік (відповідно до пунктів 5, 6 статті 10 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»).

Пропозиції та зауваження, подані після встановленого терміну, не розглядаються.

Директор Департаменту економіки
і міжнародних відносин Харківської
обласної державної адміністрації

Іван ДУДКА

Ірина Коновалова
Світлана Тарабан 0506776711